

آزمون ۷ از ۱۰

شرکت تعاونی خدمات آموزشی کارکنان
سازمان سنجش آموزش کشور

اگر دانشگاه اصلاح شود مملکت اصلاح می‌شود.
امام خمینی (ره)

پاسخ تشریحی آزمون آزمایشی سنجش دهم - مرحله هفتم (۱۴۰۳/۱۲/۰۳)

ادبیات و علوم انسانی (دهم)

کارنامه آزمون، عصر روز برگزاری آن از طریق سایت اینترنتی زیر قابل مشاهده می‌باشد:

www.sanjeshserv.ir

مدیران، مشاوران و دبیران محترم دبیرستان‌ها و مراکز آموزشی

به منظور فراهم نمودن زمینه ارتباط مستقیم مدیران، مشاوران و دبیران محترم دبیرستان‌ها و مراکز آموزشی همکار در امر آزمون‌های آزمایشی سنجش و بهره‌مندی از نظرات ارزشمند شما عزیزان در خصوص این آزمون‌ها، آدرس پست الکترونیکی test@sanjeshserv.com معرفی می‌گردد. از شما عزیزان دعوت می‌شود، دیدگاه‌های ارزشمند خود را از طریق آدرس فوق با مدیر تولیدات علمی و آموزشی این مجموعه در میان بگذارید.

@sanjesheducationgroup

@sanjeshserv

کانال‌های ارتباطی:

ریاضی و آمار (۱)

۱. گزینه ۱ درست است.

با طرفین وسطین داریم:

$$x^2 + 3x + 2a + 2 = ax + 3x + 2a + 6 \Rightarrow x^2 - ax - 4 = 0 \Rightarrow \Delta = a^2 + 16 > 0$$

پس معادله $x^2 - ax - 4 = 0$ همواره دو جواب حقیقی متمایز دارد. اما اگر یکی از این جواب‌ها ریشهٔ معادلهٔ اصلی، یعنی $x = -2$ باشند، آنگاه معادله فقط یک جواب دارد:

$$x^2 - ax - 4 = 0$$

$$4 + 2a - 4 = 0 \Rightarrow a = 0$$

(ریاضی و آمار (۱) - فصل ۱، درس ۳؛ سطح دشواری: دشوار)

۲. گزینه ۲ درست است.

$$2x^2 + ax = -7 \Rightarrow x^2 + \frac{a}{2}x = -\frac{7}{2}$$

مقدار $\frac{b^2}{4}$ یعنی $\frac{a^2}{16}$ را به طرفین تساوی اضافه می‌کنیم:

$$x^2 + \frac{a}{2}x + \frac{a^2}{16} = \frac{a^2}{16} - \frac{7}{2} \Rightarrow (x + \frac{a}{4})^2 = \frac{a^2}{16} - \frac{7}{2}$$

پس $b = \frac{a}{4}$ و $\frac{a^2}{16} - \frac{7}{2} = 4$ است. یعنی:

$$\frac{a^2}{16} = 4 + \frac{7}{2} = \frac{15}{2} \Rightarrow a^2 = 120$$

(ریاضی و آمار (۱) - فصل ۱، درس ۲؛ سطح دشواری: دشوار)

۳. گزینه ۳ درست است.

به کمک اتحاد مزدوج داریم:

$$(2x - x + a)(2x + x - a) = 0 \Rightarrow (x + a)(3x - a) = 0 \Rightarrow x = -a \text{ یا } \frac{a}{3}$$

یکی از این دو عدد $\frac{1}{3}$ است.

اگر $\frac{a}{3} = -a$ باشد، آنگاه $a = -\frac{1}{3}$ است. پس ریشهٔ دیگر $\frac{a}{3} = -\frac{1}{9}$ است. اگر $\frac{a}{3} = \frac{1}{3}$ باشد، آنگاه $a = 1$ و ریشهٔ دیگر $-a = -1$ است.

(ریاضی و آمار (۱) - فصل ۱، درس ۲؛ سطح دشواری: دشوار)

۴. گزینه ۲ درست است.

دو عدد فرد متوالی را x و $x + 2$ در نظر می‌گیریم:

$$\frac{1}{x} + \frac{1}{x+2} = \frac{12}{35}$$

حال کافی است طرفین را در ک.م.م. مخرج‌ها ضرب کنیم:

$$\frac{35 \times (x+2)}{x(x+2)} \rightarrow 35(x+2) + 35x = 12x(x+2)$$

$$\Rightarrow 12x^2 - 46x - 70 = 0 \Rightarrow 6x^2 - 23x - 35 = 0$$

از روش دلتا داریم:

$$x = \frac{-b \pm \sqrt{b^2 - 4ac}}{2a} = \frac{23 \pm \sqrt{(-23)^2 - 4(6)(-35)}}{12} \Rightarrow \frac{23 \pm \sqrt{1369}}{12} \Rightarrow \frac{23 \pm 37}{12} \Rightarrow \begin{cases} x_1 = 5 \\ x_2 = -\frac{7}{6} \end{cases}$$

تنها $x = 5$ قابل قبول است؛ بنابراین دو عدد گفته شده ۵ و ۷ هستند.

$$\Rightarrow 7^2 + 5^2 = 49 + 25 = 74$$

(ریاضی و آمار (۱) - فصل ۱، درس ۳؛ سطح دشواری: دشوار)

۵. گزینه ۳ درست است.

در دو زوج مرتب اول، با توجه به اینکه مؤلفه‌های اول یکسان است؛ مؤلفه‌های دوم نیز می‌بایستی برابر باشند؛ بنابراین:

$$(1, 2), (1, a^2 + 1) \Rightarrow 2 = a^2 + 1 \Rightarrow a^2 = 1 \Rightarrow \begin{cases} a = +1 \\ a = -1 \end{cases}$$

حال در دو زوج مرتب دیگر داریم:

$$(2, 3), (a + 1, 0) \rightarrow (2, 3)(2, 0)$$

اگر $a = +1$ باشد غیرقابل قبول است. چون تابع نخواهد بود بنابراین مقدار a برابر با -1 است.

(ریاضی و آمار (۱) - فصل ۲، درس ۱؛ سطح دشواری: متوسط)

۶. گزینه ۲ درست است.

می‌دانیم ضابطه تابع خطی به صورت $f(x) = mx + h$ است؛ با جایگذاری دو نقطه داده شده داریم:

$$f(3) = 5 \Rightarrow 3m + h = 5$$

$$f(0) = 0 \Rightarrow h = 0$$

با جایگذاری h در معادله بالایی داریم $3m = 5$ ؛ پس $m = \frac{5}{3}$

بنابراین ضابطه تابع $f(x) = \frac{5}{3}x$ است.

پس حالا کافی است مقادیر $f(-3), f(3)$ را محاسبه می‌کنیم:

$$f(3) = \frac{5}{3}(3) = 5$$

$$\Rightarrow f(3) - f(-3) = 5 - (-5) = 10$$

$$f(-3) = \frac{5}{3}(-3) = -5$$

(ریاضی و آمار (۱) - فصل ۲، درس ۳؛ سطح دشواری: متوسط)

۷. گزینه ۲ درست است.

ابتدا مساحت قسمت‌های سفید و سیاه را مشخص می‌کنیم.

مساحت قسمت سفید برابر $2X^2$ و مساحت قسمت سیاه نیز به صورت زیر محاسبه می‌شود:

$$r = \frac{\text{قطر}}{2} = \frac{20}{2} = 10$$

$$\text{مساحت دایره} = \pi r^2 = 3(10)^2 = 300$$

$$\text{مساحت قسمت سیاه} = 300 - 2X^2$$

حال با توجه به مبالغ مشخص شده برای هر رنگ، معادله زیر را می‌نویسیم:

$$(300 - 2X^2) \times 10 + 2X^2 \times 30 = 5000 \Rightarrow$$

$$3000 - 20X^2 + 60X^2 = 5000 \Rightarrow 40X^2 = 2000 \Rightarrow X^2 = 50 \Rightarrow X = \sqrt{50} \approx 7$$

(ریاضی و آمار (۱) - فصل ۱، درس ۲؛ سطح دشواری: دشوار)

۸. گزینه ۴ درست است.

ابتدا تابع سود را مشخص می‌کنیم:

$$P(x) = ax - (x^2 + 200x + 5000) = ax - x^2 - 200x - 5000 = -x^2 + (a - 200)x - 5000$$

تعداد کالایی که با تولید آن به بیشترین سود می‌رسیم برابر طول رأس سهمی می‌باشد، پس داریم:

$$x = -\frac{b}{2a} = 50 \Rightarrow -\frac{a - 200}{2(-1)} = 50 \Rightarrow a - 200 = 100 \Rightarrow a = 300$$

در تابع درآمد $R(x) = ax$ مقدار a قیمت هر کالا و x تعداد کالا می‌باشد.

(ریاضی و آمار (۱) - فصل ۲، درس ۴؛ سطح دشواری: متوسط)

۹. گزینه ۴ درست است.

روش‌های ذکر شده برای گزینه‌های ۱، ۲ و ۳ درست می‌باشد اما در گزینه ۴ مصاحبه روش بهتری برای گردآوری داده می‌باشد.

(ریاضی و آمار (۱) - فصل ۳، درس ۱؛ سطح دشواری: متوسط)

۱۰. گزینه ۲ درست است.

نوع و مقیاس متغیرهای ذکر شده در گزینه ۲ به درستی آمده است.

قد: کمی نسبتی - دمای هوا: کمی فاصله‌ای - مقام مسابقات محلی: کیفی ترتیبی - مدرک تحصیلی: کیفی ترتیبی

(ریاضی و آمار (۱) - فصل ۳، درس ۱؛ سطح دشواری: متوسط)

۱۱. گزینه ۳ درست است.

گزینه‌های ۱، ۲ و ۴ طبق متن کتاب درسی درست می‌باشند، اما گزینه ۳ نادرست است. نمونه تصادفی نباید طبق قانون و الگو از جامعه انتخاب شود.

(ریاضی و آمار (۱) - فصل ۳، درس ۱؛ سطح دشواری: آسان)

۱۲. گزینه ۴ درست است.

در پرسش‌نامه محدودیت زمان بر بودن و در دادگان محدودیت در دسترس نبودن داده‌ها را خواهیم داشت.

(ریاضی و آمار (۱) - فصل ۳، درس ۱؛ سطح دشواری: آسان)

۱۳. گزینه ۴ درست است.

تابع f به یکی از دو صورت زیر خواهد بود و از طرفی دامنه تابع f اعداد $\{1, 2, 3\}$ می‌باشند:

الف) $f(x) = (x - 1)^2 - 1$

$$\left. \begin{array}{l} x = 1 \rightarrow y = -1 \\ x = 2 \rightarrow y = 0 \\ x = 3 \rightarrow y = 3 \end{array} \right\} \rightarrow \text{مجموع اعضای برد} = 2$$

ب) $f(x) = (x + 1)^2 - 1$

$$\left. \begin{array}{l} x = 1 \rightarrow y = 3 \\ x = 2 \rightarrow y = 8 \\ x = 3 \rightarrow y = 15 \end{array} \right\} \rightarrow \text{مجموع اعضای برد} = 26$$

(ریاضی و آمار (۱) - فصل ۲، درس ۱؛ سطح دشواری: متوسط)

۱۴. گزینه ۴ درست است.

دامنه هر تابع را می‌نویسیم:

۱) دامنه $= \{1, \frac{3}{2}, -2\}$

۲) دامنه $= \{-1, \sqrt{2}\}$

۳) دامنه $= \{0, -3, \frac{4}{5}\}$

۴) دامنه $= \mathbb{R}$

عضوهای دامنه گزینه‌های (۱)، (۲) و (۳) در مجموعه اعداد حقیقی هستند؛ پس زیر مجموعه دامنه تابع گزینه (۴) می‌باشد.

(ریاضی و آمار (۱) - فصل ۲، درس ۱؛ سطح دشواری: متوسط)

۱۵. گزینه ۱ درست است.

طول رأس سهمی $x = -2$ می باشد؛ پس:

$$x = -\frac{b}{2a} \Rightarrow \frac{-a}{2(-1)} = -2 \Rightarrow \frac{a}{2} = -2 \Rightarrow a = -4$$

یکی از ریشه های معادله سهمی -5 می باشد، یعنی نقطه $(-5, 0)$ در سهمی صدق می کند:

$$y = -x^2 + ax + b \Rightarrow -(-5)^2 + (-4)(-5) + b = 0 \Rightarrow -25 + 20 + b = 0 \Rightarrow b = 5$$

$$* a + b = -4 + 5 = 1$$

(ریاضی و آمار (۱) - فصل ۲، درس ۲؛ سطح دشواری: متوسط)

اقتصاد

۱۶. گزینه ۳ درست است.

- خرید اقساطی و رد و بدل کردن حواله های بانکی ← وسیله پرداخت های آینده
 - رفع نیازهای روزمره (هرروزه) ← وسیله پس انداز و حفظ ارزش
 - پول، کار خرید و فروش کالاهای مختلف و تبدیل آسان قیمت ها ← وسیله سنجش ارزش
- (درس ۹؛ سطح دشواری: متوسط)

۱۷. گزینه ۲ درست است.

دلیل نادرستی گزینه «الف و ب»:

الف) این گزینه ها طریقه افزایش عرضه می باشد، نه تقاضا.

ب) یکی از راه های کاهش نقدینگی در دست مردم، فروش اوراق مشارکت از طریق دولت است نه خرید اوراق مشارکت.

(درس ۹؛ سطح دشواری: دشوار)

۱۸. گزینه ۱ درست است.

$$96 \text{ سال} = 50\% \text{ نرخ تورم سال}$$

قیمت ابتدای سال ۹۷، یعنی قیمت انتهای سال ۹۶

$$100 \times \frac{\text{هزینه سبد سال قبل} - \text{هزینه سبد سال جاری}}{\text{هزینه سبد سال قبل}} = \text{نرخ تورم}$$

$$\frac{1,500 - X}{X} = \frac{50}{100} \Rightarrow 50X = 150,000 - 100X \Rightarrow X = 1,000$$

قیمت ابتدای سال ۹۶

قیمت ابتدای یک سال با انتهای سال قبل برابر است.

قیمت ابتدای سال ۹۶ یعنی همان قیمت انتهای سال ۹۵. پس قیمت ابتدای سال ۹۵ را در فرمول تورم جایگذاری می کنیم تا به دست بیاید.

$$\frac{1,000 - X}{X} = \frac{10}{100} \Rightarrow 10X = 100,000 - 100X \Rightarrow X \approx 909$$

قیمت ابتدای سال ۹۵

(درس ۹؛ سطح دشواری: دشوار)

۱۹. گزینه ۳ درست است.

حساب های پس انداز بلندمدت + حساب های پس انداز کوتاه مدت = شبه پول

چک پول + سپرده های دیداری + اسکناس و مسکوکات = حجم پول

شبه پول + حجم پول = نقدینگی

$$480 = 1/2 \times 400 = \text{مجموع اسکناس و مسکوکات}$$

$$96 = 20\% \times 480 = \text{چک پول}$$

$$24 = 25\% \times 96 = \text{حساب های پس انداز بلندمدت}$$

$$\text{واحد} = 200 + 24 = 224$$

$$\text{واحد} = 480 + 400 + 96 = 976$$

$$\text{واحد} = 224 + 976 = 1,200$$

$$\text{نقدینگی} = 224 + 976 = 1,200$$

(درس ۹؛ سطح دشواری: متوسط)

۲۰. گزینه ۲ درست است.

چون نرخ تورم در هر سه کشور برابر است، ابتدا نرخ تورم را از کشور B محاسبه می‌کنیم و ۸ صفر مشترک از اعداد ۲,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰ و ۱,۴۰۰,۰۰۰,۰۰۰ حذف می‌کنیم تا راحت‌تر محاسبه شود.

$$cpi = \frac{20-14}{14} \times 100 = \frac{6}{14} \times 100 = 42.8 \approx 43$$

$$\frac{18-x}{x} = \frac{43}{100} \Rightarrow 43x = 1,800 - 100x \Rightarrow x = 12.58$$

هزینه سبد ابتدای سال کشور A ←

$$\frac{x-11}{11} = \frac{43}{100} \Rightarrow 473 = 100x - 1,100 \Rightarrow 100x = 1,573 = x = 15.73 \leftarrow \text{هزینه سبد انتهای سال کشور C}$$

(درس ۹؛ سطح دشواری: بسیار دشوار)

۲۱. گزینه ۴ درست است.

(الف) در زمان پهلوی رخ داد.

(ب) در زمان قاجار رخ داد.

(پ) در دوران صفویه رخ داد.

(ت) در دوران بعد از انقلاب رخ داد.

(درس ۱۰؛ سطح دشواری: متوسط)

۲۲. گزینه ۲ درست است.

(۱) واگذاری منابع نفتی و معدنی به بیگانگان

(۲) اجرای برنامه‌هایی موسوم به انقلاب سفید که آخرین صدمه را به کشاورزی و اقتصاد روستایی زد.

(۳) تعدی حکومت پهلوی بر موقوفات و مالکیت خصوصی و عمومی از جمله مواردی بودند که بر بیماری‌های اقتصاد ایران، در طی حکومت پهلوی افزود.

(درس ۱۰؛ سطح دشواری: متوسط)

۲۳. گزینه ۳ درست است.

(الف) احکام اقتصادی اسلام، پایه قواعد و مقررات مناطق جغرافیایی مانند

- (۱) آسیای میانه
- (۲) آسیای غربی و جنوب غربی
- (۳) شمال آفریقا
- (۴) حتی جنوب اروپا

قرار گرفت.

(ب) تجهیز زیرساخت‌ها و موقوفات مربوط است به ← هفت قرن دوران شکوفایی تمدن اسلامی

(پ)

- (۱) وجود سلسله‌های بزرگ
- (۲) لشکرکشی‌ها و جنگ‌ها
- (۳) پهناوری مرزها و جاده ابریشم
- (۴) تجارت با چین و امپراتوری روم

مواردی که بیانگر بزرگی و اهمیت اقتصاد ایران در دوران باستان هستند.

(۱) وسعت و پهناوری جغرافیایی

(۲) برخورداری از منابع طبیعی

(۳) قرار گرفتن در چهارراه بین‌المللی

مواردی که بیانگر جایگاه ویژه ایران در اقتصاد و در دوران باستان می‌باشند

(درس ۱۰؛ سطح دشواری: دشوار)

۲۴. گزینه ۲ درست است.

- (۱) دولت توانست سازمان و تشکیلات خود را نوسازی کند و شکل جدیدتری به خود بگیرد.
(۲) نظام نوین در مالیات‌ستانی و بودجه‌بندی کشور پدید آمد.
(۳) ساختارهای اساسی اقتصاد کشور زیرسلطه و برنامه‌ریزی بیگانگان قرار گرفت.

(درس ۱۰؛ سطح دشواری: متوسط)

۲۵. گزینه ۴ درست است.

- منظور از مقاومت‌سازی اقتصادی، یعنی روی پای خود ایستادن مجموع نیروهای مولد، شرکت‌ها، مؤسسات تولیدی و خدماتی یک کشور
- استقلال اقتصادی، یعنی وابسته نبودن اقتصاد ملی به اقتصادهای بیگانه
(درس ۱۰؛ سطح دشواری: متوسط)

۲۶. گزینه ۲ درست است.

الف) برای به‌دست آوردن نرخ بیکاری، ابتدا باید جمعیت فعال را محاسبه نماییم:

$$\text{نرخ بیکاری} = \left(\frac{\text{جمعیت بیکار}}{\text{جمعیت فعال}} \right) \times 100$$

$$\text{جمعیت شاغل} + \text{جمعیت بیکار} = \text{جمعیت فعال}$$

$$20 = 16 + 4 = \text{جمعیت فعال}$$

$$\text{نرخ بیکاری} = \left(\frac{4}{20} \right) \times 100 = 20\%$$

ب) جمعیت غیرفعال، افراد ۱۵ سال به بالایی هستند که نیت کار ندارند؛ مانند دانش‌آموزان، دانشجویان، زنان خانه‌دار و افراد سالمند جامعه:

$$(\text{جمعیت فعال} + \text{جمعیت زیر ۱۵ سال}) - \text{جمعیت کل کشور} = \text{جمعیت غیرفعال}$$

$$\text{میلیون نفر } 16 = 26 + 20 - 62 = \text{جمعیت غیرفعال}$$

(درس ۸؛ سطح دشواری: آسان)

۲۷. گزینه ۱ درست است.

تعریف	نوع بیکاری
زمانی اتفاق می‌افتد که کارگران به‌دلیل تغییرات فصلی (جوی) شغل خود را از دست می‌دهند، مانند برخی بیکاری فصلی کارگران ساختمانی و کشاورزان در فصل زمستان.	بیکاری فصلی
این نوع بیکاری شامل کسانی می‌شود که شغل قبلی خود را به دلایلی رها کرده و به امید یافتن شغلی بهتر در جست‌وجو هستند. همچنین شامل کسانی است که به تازگی در حال ورود به بازار کار هستند. این نوع بیکاری کوتاه‌مدت است و در همه کشورهای وجود دارد.	بیکاری اصطلاحی
بیکاری‌ای که ناشی از عدم تطبیق بین افراد جویای کار و انواع شغل‌های موجود به دلایلی از جمله عدم بیکاری ساختاری تطابق مهارت‌هاست، مثال، نیروی کار ساده در اقتصاد وجود دارد؛ ولی نیروی کار متخصص مورد نیاز است.	بیکاری ساختاری
بیکاری‌ای که هنگام رکود اقتصادی رخ می‌دهد. در دوره رکود، تولید کاهش می‌یابد و به همین دلیل شرکت‌ها استخدام خود را متوقف می‌کنند یا بخشی از نیروهای خود را بیکار می‌کنند.	بیکاری دوره‌ای

(درس ۸؛ سطح دشواری: متوسط)

۲۸. گزینه ۴ درست است.

- در ابتدا باید متوجه این موضوع باشیم که سطح دستمزد، تقاضا برای انجام کار (عرضه نیروی کار) یا تقاضا برای نیروی کار کم و زیاد می‌کند نه بالعکس.
- در محدوده A به‌دلیل دستمزد پایین، تقاضا برای نیروی کار (نیاز به کارگر) زیاد است؛ اما چون میزان دستمزد پایین است، تمایل از سمت کارگران (عرضه‌کنندگان نیروی کار) نیز برای انجام کار پایین است.

- در محدوده B به دلیل دستمزد بالا، تقاضا برای انجام کار (کارگران) زیاد است؛ اما تقاضاکنندگان نیروی کار (کارفرمایان) تمایل زیادی به استخدام نیروی کار ندارند.

(درس ۸؛ سطح دشواری: دشوار)

۲۹. گزینه ۱ درست است.

- روش کلی در تعیین میزان فقر آن است که نیازمندی‌های افراد و یا خانوار را با توانمندی‌های آنان برای دستیابی به آن نیازها مقایسه کنیم (گزینه ۱). اما از آنجا که کافی بودن یا نبودن این شاخص‌ها به‌طور خاص به وضعیت نسبی رفاه گروه‌ها و طبقات مختلف مردم برمی‌گردد (فقر نسبی)، ممکن است میزانی از این شاخص‌ها که برای یک گروه کافی به نظر می‌رسد، برای گروه دیگر ناکافی باشد.

- به جز گزینه (۱)، دیگر گزینه‌ها به جای بیان روش کلی تعیین فقر یا درصد بیان و تعریف نوعی از فقر به نام فقر نسبی هستند یا جملاتی ناقص و بدون معنا را در این راستا بیان نموده‌اند.

(درس ۸؛ سطح دشواری: دشوار)

۳۰. گزینه ۳ درست است.

- مردم برای حفاظت از پیشرفت‌های اقتصادی خود در مقابل ویروس فقر مسئولیت دارند. آن‌ها می‌توانند از طریق ایجاد نهادهای توانمندسازی، خیریه و کمک‌های مردمی و نیز تأسیس صندوق‌های قرض الحسنه و فعالیت‌های جهادی، از یکدیگر در برابر خطر فقر و نابرابری، محافظت کنند.

- تبدیل سرمایه در گردش (پول رایج) به اندوخته‌های راکد (خارج از فضای تولید و معامله) باعث کاهش پول در گردش و رکود و کاهش تولید می‌شود. در چنین شرایطی مردم نیازهای خود را با قیمت‌های گران‌تر تأمین می‌نمایند. در این راستا کارمندان و کارگران حقوق‌بگیر و افراد کم‌توان در تأمین نیازهای خود به زحمت خواهند افتاد و میزان فقر در جامعه بیشتر خواهد شد.

(درس ۸؛ سطح دشواری: آسان)

علوم و فنون ادبی (۱)

۳۱. گزینه ۲ درست است.

گزینه‌های «الف»، «ب» و «ت» هر سه از قافیه و ردیف کوتاه و ساده برخوردارند که از نشانه‌های ادبی سبک خراسانی است. اما مورد «پ» با ردیف «این همه نیست» دارای ردیف طولانی است که این مورد از ویژگی‌های سبک خراسانی دورتر است. (علوم و فنون ادبی (۱) - درس ۷، سطح دشواری: متوسط)

۳۲. گزینه ۳ درست است.

موارد «الف»، «پ» و «ث» هر سه درست هستند.

مورد «ب»: تاریخ بلعمی مربوط به سبک سامانی است که حذف افعال از ویژگی‌های سبک غزنوی و سلجوقی است. مورد «ت»: کیمیای سعادت از آثار سبک غزنوی سلجوقی است که در این دوره از لغات عربی بهره بیشتری برده شد. (علوم و فنون ادبی (۱) - درس ۷، سطح دشواری: دشوار)

۳۳. گزینه ۲ درست است.

این متن به کتاب قابوس‌نامه تعلق دارد نه به کتاب ترجمه تفسیر طبری. (علوم و فنون ادبی (۱) - درس ۷، سطح دشواری: دشوار)

۳۴. گزینه ۲ درست است.

تنها گزینه ۲ به‌درستی تمام قلمروها را به ویژگی مرتبط نسبت داده است. (علوم و فنون ادبی (۱) - درس ۷، سطح دشواری: متوسط)

۳۵. گزینه ۲ درست است.

این متن به کتاب تاریخ بلعمی تعلق دارد که مربوط به سبک سامانی است. (۱) استفاده متفاوت و کاربرد حرف «را» از ویژگی‌های زبانی سبک خراسانی است.

۳) این متن به کتاب تاریخ بلعمی تعلق دارد که مربوط به دوره سامانی است.

۴) استفاده از دو حرف اضافه برای متمم از ویژگی‌های زبانی سبک خراسانی است.

(علوم و فنون ادبی (۱) - درس ۷، سطح دشواری: دشوار)

۳۶. گزینه ۴ درست است.

ویژگی فکری سبک خراسانی به توصیفات حسی و طبیعت و عاشقانه‌های زمینی اشاره دارد؛ اما در گزینه (۴) به عشق عرفانی اشاره دارد نه زمینی که از ویژگی‌های سبک عراقی است.

(۱) به عشق زمینی اشاره دارد.

(۲) توصیفات طبیعت و شادباشی به سبک خراسانی اشاره دارد.

(۳) اشعار حماسی عموماً برای سبک خراسانی است. همچنین به کارگیری حرف «مر» در شعر، نشانه زبانی سبک خراسانی است.

(علوم و فنون ادبی (۱) - درس ۷، سطح دشواری: متوسط)

۳۷. گزینه ۳ درست است.

تنها بخش نادرست قسمت (۳) است که ویژگی اطناب را به سبک سامانی مربوط کرده. «اطناب» ویژگی سبک سلجوقی غزنوی است.

(علوم و فنون ادبی (۱) - درس ۷، سطح دشواری: متوسط)

۳۸. گزینه ۱ درست است.

در این تقسیم‌بندی سبکی، دوره سلجوقی دوم و خوارزمشاهیان به دوره ۵۵۰ تا ۶۱۶ هـ. ق مربوط است.

(علوم و فنون ادبی (۱) - درس ۷، سطح دشواری: متوسط)

۳۹. گزینه ۴ درست است.

در دو مورد «پ» و «ت» دارای سجع هستند.

مورد «پ»: «چراغ» و «داغ» سجع مطرف دارند.

مورد «ت»: «رازها»، «آوازها»: سجع مطرف دارند، «آوازاها» و «نمازاها» سجع مطرف دارند.

(علوم و فنون ادبی (۱) - درس ۶، سطح دشواری: متوسط)

۴۰. گزینه ۲ درست است.

سجعی که کمترین ارزش موسیقایی را دارد، سجع متوازن است.

گزینه «ب»: «بی‌شمار» و «بی‌حساب» سجع متوازن دارند.

گزینه «پ»: «تکثیر» و «توحید» سجع متوازن دارند.

(علوم و فنون ادبی (۱) - درس ۶، سطح دشواری: متوسط)

۴۱. گزینه ۳ درست است.

کلمات «ناز» و «درد» سجع متوازن دارند. کلمات «بلا» و «دوا» سجع متوازی.

کلمات «خوف» و «خار» هم سجع متوازن دارند و «رجا» و «رطب» سجع متوازن دارند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) «شکسته» و «گشته» سجع مطرف دارند.

(۲) «نیلگون»، «نگون»، کنون یک سجع مطرف و یک سجع متوازی دارند.

(۴) «خرگهی» و «تهی» سجع مطرف هستند.

«تهی» و «سهی» سجع متوازی دارند.

(علوم و فنون ادبی (۱) - درس ۶، سطح دشواری: متوسط)

۴۲. گزینه ۲ درست است.

نوع سجع به کاررفته در متن «بیازارد، بیارد» سجع مطرف است.

گزینه (۲)، «بوستان» و «مکان» سجع مطرف دارند.

(۱) «روان» و «دوان گران» سجع متوازی دارند.

۳) «گرفته» و «نهاده» سجع متوازی دارند.

۴) در مصراع دوم کشش و عطا سجع متوازن دارند.

(علوم و فنون ادبی (۱) - درس ۶، سطح دشواری: متوسط)

۴۳. گزینه ۴ درست است.

در مصراع دوم بیت سجع مطرف به کاررفته (کلمه این و آن) است.

۲) سجع به کاررفته در متن مطرف است. بین کلمات اشتیاق و فراق مانند سجع به کار رفته در شعر است.

۳) بالاترین ارزش موسیقایی را سجع متوازی دارد.

(علوم و فنون ادبی (۱) - درس ۶، سطح دشواری: متوسط)

۴۴. گزینه ۴ درست است.

سجع مطرف بین «جان» و «جاودان» وجود دارد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

در سایر گزینه‌ها سجع متوازی است (نشان و نهان)، (شنید و رسید)، (یابند و دارند)

(علوم و فنون ادبی (۱) - درس ۶، سطح دشواری: آسان)

۴۵. گزینه ۳ درست است.

در این گزینه فقط سجع متوازی وجود دارد.

دقت شود در گزینه (۴) «بستت» و «مستت» با «گردد»، سجع متوازن دارد.

(علوم و فنون ادبی (۱) - درس ۶، سطح دشواری: متوسط)

۴۶. گزینه ۲ درست است.

عبارت‌های (الف، ت، ث و ج) همه با حذف همزه علامت‌گذاری شده‌اند. اما سایر گزینه‌ها با توجه به علائم هجایی مشخص شده، بدون حذف کردن همزه تلفظ شده‌اند.

(علوم و فنون ادبی (۱) - درس ۸، سطح دشواری: آسان)

۴۷. گزینه ۳ درست است.

وزن هر دو بیت مفاعیلن فاعلاتن مفاعیلن فاعلن است.

(علوم و فنون ادبی (۱) - درس ۸، سطح دشواری: متوسط)

۴۸. گزینه ۱ درست است.

وزن هر دو بیت از ۴ بار تکرار مفاعیلن تشکیل شده است.

(علوم و فنون ادبی (۱) - درس ۸، سطح دشواری: دشوار)

۴۹. گزینه ۱ درست است.

نکات مهم: (بیایی) به شکل «ب» یا «بی»، به خط عروضی نوشته می‌شود - حذف همزه در (ایام اگر)

وزن بیت: ۴ بار فاعلاتن تکرار شده است.

(علوم و فنون ادبی (۱) - درس ۸، سطح دشواری: متوسط)

۵۰. گزینه ۴ درست است.

توبه، مانند کلمات درو و فردوسی و نو، به شکل توبه (واو ساکن است) تلفظ و نوشته می‌شود. پس:

توبه : تُو - ب

(علوم و فنون ادبی (۱) - درس ۸، سطح دشواری: دشوار)

۵۱. گزینه ۱ درست است.

گزینه‌های ۲ و ۳ و ۴، در این باره هستند که انسان، آن گونه که شایسته و در خور خدا است، نمی‌تواند نعمت‌های او را شکر کند.

(حتی هزار سال هم کم است). اما بیت یک بیان می‌دارد که احسان و الطاف خدا بی‌شمار است.

(علوم و فنون ادبی (۱) - درس ۶، سطح دشواری: دشوار)

۵۲. گزینه ۴ درست است.

در هر دو بیت، «دشت» و «صحرا»، از شدت گیاهان سرسبز، گویی پر از زمرد شده‌اند. سایر ابیات در ارتباط با این مفهوم نیستند.

(علوم و فنون ادبی (۱) - درس ۷، سطح دشواری: متوسط)

۵۳. گزینه ۴ درست است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) توصیه به اذیت نکردن دیگران

(۲) توصیه به رعایت عدالت

(۳) توصیه به مطابق میل شخص مقابل رفتار کردن

(علوم و فنون ادبی (۱) - درس ۸، سطح دشواری: آسان)

۵۴. گزینه ۳ درست است.

در بیت صورت سؤال، شاعر می‌گوید که اگر مرا اذیت کنی، می‌روم و بر نمی‌گردم. در گزینه (۳) می‌گوید که حتی اگر مرا اذیت کنی، باز هم نمی‌روم و جانم را فدایت می‌کنم. بیت صورت سؤال با گزینه (۲)، قرابت دارد.

(علوم و فنون ادبی (۱) - درس ۸، سطح دشواری: دشوار)

۵۵. گزینه ۱ درست است.

هر دو بیت به رسیدن پیری اشاره دارند.

(علوم و فنون ادبی (۱) - درس ۸، سطح دشواری: متوسط)

جامعه‌شناسی (۱)

۵۶. گزینه ۳ درست است.

عبارت اول و دوم درست است.

بررسی عبارت‌های نادرست:

عبارت سوم) هنگامی که سلطه به شیوه فرهنگی اعمال شود، بیشتر مورد رضایت و پذیرش قرار می‌گیرد.

عبارت چهارم) سلطه هژمونیک از شیوه‌های فرهنگی مانند هنر و رسانه برای مهندسی رضایت عمومی استفاده می‌کند.

(جامعه‌شناسی (۱) - درس ۱۵؛ سطح دشواری: آسان)

۵۷. گزینه ۱ درست است.

- قدرتی که با مقبولیت همراه باشد و به‌صورت رسمی پذیرفته شده باشد، اقتدار نامیده می‌شود.

- نظام آموزشی کشورها از ابزارهای قدرت نرم هستند که یک کشور می‌تواند از طریق آن، اعمال قدرت کند.

(جامعه‌شناسی (۱) - درس ۱۵؛ سطح دشواری: آسان)

۵۸. گزینه ۴ درست است.

عبارت دوم و سوم درست است.

عبارت اول) اگر سیاست را در معنای عام خود تعریف کنیم، به معنی هر نوع تدبیر و سازمان دادن قدرت است.

عبارت چهارم) نظام سیاسی بر نظام‌های دیگر، به‌ویژه نظام فرهنگی اثر می‌گذارد و از آن‌ها نیز تأثیر می‌پذیرد.

(جامعه‌شناسی (۱) - درس ۱۵؛ سطح دشواری: آسان)

۵۹. گزینه ۳ درست است.

۱- حاکمیت یک گروه و اقلیتی که براساس خواست و میل افراد حکومت می‌کنند. ← «ب»

۲- نوعی از حکومت که افراد زیادی از مردم، براساس حقیقت و فضیلت فعالیت دارند. ← «الف»

۳- نوعی از حکومت یک فرد، براساس خواسته‌های نفسانی خود حکومت می‌کند. ← «پ» و «ت»، هر دو درست هستند.

۴- حاکمیت یک فرد که بر مدار حقیقت و فضیلت استوار است. ← «ث»

(جامعه‌شناسی (۱) - درس ۱۵؛ سطح دشواری: دشوار)

۶۰. گزینه ۲ درست است.

- لیبرالیسم، به معنای اباحت و مباح دانستن همه امور برای انسان‌ها است.
 - لیبرال دموکراسی، نوعی نظام سیاسی است که ادعا می‌کند با خواست و اراده اکثریت مردم سازمان می‌یابد.
 - جمهوری، به معنای به رسمیت شناختن حضور مؤثر مردم در نظام سیاسی است.
 - تأمین اجتماعی و تکافل عمومی از جمله ارزش‌های اجتماعی اسلامی است.
- (جامعه‌شناسی (۱) - درس ۱۵؛ سطح دشواری: دشوار)

۶۱. گزینه ۴ درست است.

- بررسی عبارت‌های نادرست:
 - عبارت دوم) به خدمات اسلام به ایران اشاره می‌کند، نه به خدمات ایران به اسلام.
 - عبارت چهارم) در این مورد هم به خدمات ایران نسبت به تمدن اسلامی اشاره می‌کند نه بالعکس.
- (جامعه‌شناسی (۱) - درس ۱۳، ص ۱۰۹؛ سطح دشواری: بسیار دشوار)

۶۲. گزینه ۳ درست است.

- کتاب بازگشت به خویش^{اثر} دکتر علی شریعتی
 - کتاب غرب‌زدگی^{اثر} جلال آل احمد
 - کتاب فطرت و خدمات متقابل اسلام و ایران^{اثر} شهید مطهری
- این کتاب‌ها از دهه ۳۰ به بعد و در راستای نقد رویکرد تقلیدی به فرهنگ غرب و هویت‌های کاذب حاصل از آن، نگارش شدند.
- (جامعه‌شناسی (۱) - درس ۱۳، ص ۱۱۱؛ سطح دشواری: بسیار دشوار)

۶۳. گزینه ۳ درست است.

- پیامدهای انقلاب را به شیوه‌های مختلفی دسته‌بندی می‌کنند، به‌طور مثال: پیامدهای کوتاه‌مدت، میان‌مدت و بلندمدت یا پیامدهای اقتصادی، سیاسی، اجتماعی و فرهنگی
 - جامعه ایران به رهبری امام خمینی (ره) و با استفاده از آموزه‌های قرآن و اهل بیت، به هویت اسلامی خود، بازگشت و تاریخ و جغرافیای خود را ذیل آسمان معنوی توحید قرار داد و به این ترتیب از مرزهای جامعه ایرانی خود، در برابر جهانی که در مقابل او صف کشیده بود، به مدت هشت سال دفاع کرد.
- (جامعه‌شناسی (۱) - درس ۱۳، ص ۱۱۱ تا ۱۱۳؛ سطح دشواری: بسیار دشوار)

۶۴. گزینه ۲ درست است.

- قدرت سیاسی و نظامی غرب در نخستین رویارویی‌ها، بخش‌هایی از ذهنیت مسلمانان را به خودباختگی فرهنگی، دچار ساخت و این امر سبب شد تصویری که تاریخ‌نگاران غربی و مستشرقان از هویت جامعه اسلامی القا می‌کردند، در بین جوامع اسلامی رواج پیدا کند.
 - جهان اسلام با الهام از انقلاب اسلامی ایران، هویت خود را بیرون از تصاویری که دنیای غرب برای آن القا می‌کرد، جست‌وجو می‌کند.
 - حیات معنوی اسلام، افق‌های جدیدی را بر روی اندیشمندان جهان غرب گسترده است و نظریه‌پردازان غربی را به تأمل و بازبینی نظریات پیشین خود فراخوانده است.
- (جامعه‌شناسی (۱) - درس ۱۳، ترکیبی؛ سطح دشواری: بسیار دشوار)

۶۵. گزینه ۱ درست است.

- جهان اسلام طی سده‌های مختلف یا مانند آنچه در جنگ‌های صلیبی گذشت، به دفع مهاجمان پرداخت یا مانند آنچه در حمله مغول رخ داد، مهاجمان را درون خود جذب و هضم کرد. اما برخورد جهان غرب با جهان اسلام، تجربه جدیدی است که هنوز به پایان خود نرسیده است.
- (جامعه‌شناسی (۱) - درس ۱۳، ص ۱۰۹ و ۱۱۰؛ سطح دشواری: متوسط)

۶۶. گزینه ۳ درست است.

- حجاب و پوشش به‌عنوان نماد هویت جهان اسلامی در صد ساله اخیر فراز و فرودهایی داشته است.

در دوران رضاخان، حجاب مسئله درون جامعه ایران بود و زنان مسلمان، اجازه رعایت ضوابط دینی خود را نداشتند و اینک مسئله حجاب، مسئله کشورهای اروپایی شده است و برخی از کشورهای اروپایی از ورود زنان باحجاب به مراکز آموزشی ممانعت می کنند.

(جامعه شناسی (۱) - درس ۱۳، ص ۱۱۳؛ دشواری دشوار)

۶۷. گزینه ۱ درست است.

- بعد سلامت شامل:

سلامت جسمی، امید به زندگی، سلامت روانی، اوقات فراغت، نشاط و ورزش، تغذیه و تندرستی، بهره مندی از خدمات سلامت (خدمات بهداشتی و درمانی)

- بعد نظام حقوقی شامل:

قوانین و رویه های قضایی، حکمیت (داوری و حل و فصل اختلافات) - امنیت - عدالت حقوقی (جامعه شناسی (۱) - درس ۱۴، ص ۱۱۸؛ سطح دشواری: آسان)

۶۸. گزینه ۳ درست است.

- مهم ترین علت تمایز جامعه ما با جوامع غربی را می توان در نهاد خانواده جست و جو کرد.

- عینی ترین بعد هویتی یک جامعه، جمعیت و اقتصاد یک جامعه است.

(جامعه شناسی (۱) - درس ۱۴، ص ۱۱۶؛ سطح دشواری: آسان)

۶۹. گزینه ۴ درست است.

صاحب نظرانی که خانواده را یاخته (سلول) جامعه می دانند، معتقدند هر چه در جامعه وجود دارد، در خانواده نیز وجود دارد.

(جامعه شناسی (۱) - درس ۱۴، ص ۱۱۷؛ سطح دشواری: متوسط)

۷۰. گزینه ۲ درست است.

ابعاد	مؤلفه ها
سلامت	سلامت جسمی - امید به زندگی - سلامت روانی - اوقات فراغت، نشاط و ورزش - تغذیه و تندرستی - بهره مندی از خدمات سلامت (خدمات بهداشتی و درمانی)
اقتصاد، معیشت، امور رفاهی و مسکن	اشتغال - مسکن - تأمین اجتماعی - درآمد و هزینه - دسترسی به خدمات حمایتی
روابط و مناسبات خانوادگی و خویشاوندی	فعالیت ها و ارتباطات والدین / فرزندان / خویشاوندان / دوستان - نقش های مادری، پدری، همسری و فرزندی - حمایت اعضای خانواده از یکدیگر و تکریم سالمندان و فقدان خشونت - رضایت - اعتماد - مشارکت و مسئولیت پذیری
آموزش، مشاوره و اطلاع رسانی	آموزش های رسمی - آموزش های غیررسمی - مشاوره - رسانه ها و سواد رسانه ای (سواد مجازی)
دین و ارزش های اخلاقی	قداست خانواده - آگاهی و باور دینی - ارزش های اخلاقی - رفتارهای دینی
مشارکت خانواده در امور جامعه	مشارکت در عرصه اقتصادی - مشارکت در عرصه اجتماعی، فرهنگی و محیط زیست - مشارکت در عرصه سیاسی و دفاعی
موانع، ناهنجاری ها و آسیب ها	بیکاری و فقر - طلاق - اعتیاد - رفتارهای ضد ارزش در جامعه اسلامی - تهاجم فرهنگی غرب
فرزندآوری، تربیت و تأمین آینده فرزندان	فرزندآوری و بعد خانوار - پرورش شخصیت و هویت فرزندان - تربیت اسلامی فرزندان - زمینه سازی برای رشد و شکوفایی استعدادهای فرزندان - تأمین آینده فرزندان
نظام حقوقی خانواده	قوانین و رویه های قضایی - حکمیت (داوری و حل و فصل اختلافات) - امنیت - عدالت حقوقی
تشکیل خانواده	همسرایی و همسرگزینی - ترویج و تسهیل ازدواج - نگرش به ازدواج

(جامعه شناسی (۱) - درس ۱۴، ص ۱۱۸؛ سطح دشواری: دشوار)

تاریخ (۱)

۷۱. گزینه ۲ درست است.

قبایل بیابان گرد عرب نیز دائماً به شهرها و آبادی‌های ایران در حاشیه جنوبی خلیج فارس و دریای عمان دستبرد می‌زدند. به همین دلیل شاپور دوم ساسانی در عملیاتی نظامی، اعراب متجاوز را به سختی گوش‌مالی داد. بعدها حکومت ساسانی برای جلوگیری از غارتگری اعراب، حکومتی دست‌نشانده به ریاست اعراب لخمی در جنوب غربی ایران به مرکزیت شهر حیره تأسیس کرد.

(تاریخ ایران و جهان (۱) - درس ۱۰، ص ۹۷؛ سطح دشواری: متوسط)

۷۲. گزینه ۱ درست است.

بهتر است برای پاسخ به این سؤال یک‌به‌یک موارد را بررسی کنیم:

الف) دبیران نقش ممتاز و بسیار مهمی در تشکیلات اداری ساسانی داشتند.

ب) این ساسانیان بودند که به منظور ایجاد تمرکز و افزایش دامنه نظارت و تسلط خود بر مناطق مختلف کشور، از یک‌سو سپاهی دائمی و نیرومند تشکیل دادند و از سوی دیگر، تشکیلات اداری را انسجام و نظم بخشیدند.

پ) سلوکیان بخش عمده‌ای از تشکیلات اداری و مالی یا همان دیوانی هخامنشیان را به خدمت می‌گرفتند.

ت) این اشکانیان بودند که به اتکای جنگاوران قبایل صحراگرد شرق ایران به قدرت رسیدند.

(تاریخ ایران و جهان (۱) - درس ۱۱، ص ۱۰۳؛ سطح دشواری: دشوار)

۷۳. گزینه ۴ درست است.

- دیوان شاهی وظیفه مهم نگارش، ثبت و نگهداری نامه‌ها، اسناد و نوشته‌های دولتی را برعهده داشت.

- در زمان داریوش یکم، حکومت هخامنشی به نهایت گسترش خود رسید.

(تاریخ ایران و جهان (۱) - درس ۱۱، ص ۱۰۰؛ سطح دشواری: متوسط)

۷۴. گزینه ۱ درست است.

قبایل گوناگون ماد از جمله اقوام آریایی بودند که در بخش وسیعی از مناطق غربی و مرکزی ایران استقرار یافتند و در کنار بومیان ساکن این مناطق زندگی می‌کردند. برای اولین بار در قرن ۹ ق.م. در سالنامه‌های شاهان آشوری به مادها اشاره شده است. آشور در آن زمان، حکومت نسبتاً نیرومندی در شمال بین‌النهرین بود که برای به دست آوردن فلزات، سنگ‌های قیمتی و غنائم دیگر، دائماً به سرزمین‌های همسایه، از جمله نواحی غربی ایران هجوم می‌آورد.

(تاریخ ایران و جهان (۱) - درس ۹، ص ۸۰ و ۸۱؛ سطح دشواری: دشوار)

۷۵. گزینه ۳ درست است.

داریوش بزرگ، در اواخر پادشاهی خود، با مشکلاتی در غرب قلمرو خود روبه‌رو شد که به بروز جنگ با یونانیان انجامید و تا روزگار جانشینش، خشایارشا ادامه یافت. دولت - شهرهای یونانی، مخصوصاً آتن، از تسلط ایران بر آسیای صغیر و سواحل شرقی دریای اژه ناخشنود بودند. سپاه ایران وارد خاک یونان شد و در جایی به نام ماراتن موضع گرفت. اما به‌علت یورش ناگهانی یونانیان سپاه ایران عقب‌نشینی کرد. مورخان یونان باستان و تاریخ‌دانان جدید اروپایی، جنگ ماراتن را با آب و تاب فراوان نقل کرده‌اند.

خشایارشا، پسر و جانشین داریوش، پس از فرونشاندن شورش‌های مصر و بابل، به یونان لشکر کشید و آتن را تصرف کرد، اما در نبرد دریایی در تنگه سالامیس توفیقی به دست نیاورد. یونانیان درباره پیروزی خود در این نبرد نیز بزرگ‌نمایی بسیار کردند.

(تاریخ ایران و جهان (۱) - درس ۹، ص ۸۶؛ سطح دشواری: دشوار)

۷۶. گزینه ۱ درست است.

سلوکوس و جانشینان او شهرهای زیادی را در قلمرو خود بنا کردند. آن‌ها قصد داشتند با ایجاد شهرهای جدید و کوچاندن یونانیان به این شهرها، فرهنگ یونانی را در ایران و دیگر متصرفات اسکندر در آسیا رواج دهند. این شهرها براساس معماری یونانی برپا شده بودند و ساکنان آن‌ها وظیفه داشتند از وقوع شورش‌های احتمالی و هجوم طوایف کوچ‌رو جلوگیری کنند. از سوی دیگر، این شهرها زمینه گسترش فعالیت‌های تجاری با سرزمین‌های دور و نزدیک را فراهم می‌آوردند.

(تاریخ ایران و جهان (۱) - درس ۱۰، ص ۹۱؛ سطح دشواری: دشوار)

۷۷. گزینه ۴ درست است.

کوروش فرمان داد تا ماجرای فتح صلح‌آمیز بابل را بر لوحی استوانه‌ای از گل رس به زبان بابلی بنویسند. این لوح که در سال ۱۸۷۹م/ ۱۲۵۸ش. در بابل کشف شد، هم اکنون در موزه بریتانیا در لندن نگهداری می‌شود و به «منشور کوروش» معروف است. بیانیه یا منشور کوروش، نماد فرهنگ انسانی و مداراجویانه ایرانیان است. بسیاری از محققان، منشور کوروش را نخستین منشور حقوق بشر می‌دانند. از این‌رو، متن آن به ابتکار سازمان ملل متحد به شش زبان رسمی، این نهاد جهانی ترجمه شد. نسخه بدلی از این منشور نیز در مقر سازمان ملل متحد در نیویورک به نمایش گذاشته شده است.

(تاریخ ایران و جهان (۱) - درس ۹، ص ۸۳؛ سطح دشواری: متوسط)

۷۸. گزینه ۱ درست است.

مجموعه‌های از قوانین و محاکمات عصر ساسانی در کتاب «مادپان هزاردادستان» به زبان پهلوی گردآوری شده و منبع ارزشمندی برای آشنایی با نظام حقوقی و دادرسی آن دوره محسوب می‌شود. در دوره ساسانی، تشکیلات قضایی گسترش یافت و نقش روحانیان زرتشتی در امور قضایی بیشتر از گذشته شد. گروهی از روحانیان زرتشتی که با قوانین دینی و احکام عرفی آشنایی داشتند، عهده‌دار امور قضاوت بودند.

(تاریخ ایران و جهان (۱) - درس ۱۱، ص ۱۰۵؛ سطح دشواری: دشوار)

۷۹. گزینه ۱ درست است.

در سپاه هخامنشی سواره‌نظام جایگاه مهمی داشت. سلاح اصلی آنان نیزه بود. پس از سواره‌نظام، خیل عظیم پیاده‌نظام بود. اشکانیان به نیروی سواره‌نظام اهمیت فراوانی می‌دادند و در سپاه اشکانی، نیروی پیاده‌نظام نقش چندانی نداشت. اساس تشکیلات نظامی اشکانیان، سواره‌نظام چابکی بود که در هنگام سواری تیراندازی می‌کرد و باعث از هم پاشیدن لشکر دشمن می‌شد. مهم‌ترین جنگ‌افزارهای این سپاه، تیر و کمان و نیزه بود.

(تاریخ ایران و جهان (۱) - درس ۱۱، ص ۱۰۶ و ۱۰۷؛ سطح دشواری: دشوار)

۸۰. گزینه ۱ درست است.

(ب) وجود گروه‌های سه‌گانه آریایی در آغاز، معرف نوعی تقسیم کار و دسته‌بندی حرفه‌ای بود و هیچ گروهی بر گروه دیگر، برتری و امتیاز خاصی نداشته است.

(ت) به‌طور کلی جامعه ایران در دوران اشکانیان شامل دو گروه حاکم و توده‌های مردم عادی بود. توده مردم شامل کشاورزان، شبانان، صاحبان حرف و صنایع بازرگانان بود.

همچنین جنگ‌های پیاپی با دشمنان خارجی، موجب گرد آمدن شمار چشمگیری از اسیران جنگی شده بود که در فعالیت‌های کشاورزی، ساختمان‌سازی، معادن شاهی و خدمات خانگی به‌کار گرفته می‌شدند.

بررسی عبارت‌های نادرست:

(الف) در میراث مشترک آریاییان هند و ایرانی، افراد جامعه به سه گروه روحانیون، جنگجویان و کشاورزان و شبانان تقسیم شده بودند.

(پ) تمرکز قدرت و ثروت نزد عده‌ای خاص، موجب ایجاد نابرابری‌های اقتصادی و اجتماعی و شکل‌گیری طبقات اجتماعی به معنای واقعی آن شد. دوره کوتاه فرمانروایی مادها را باید سرآغاز این تحول دانست.

(تاریخ ایران و جهان (۱) - درس ۱۲، ص ۱۰۹ تا ۱۱۱؛ سطح دشواری: دشوار)

جغرافیای ایران

۸۱. گزینه ۴ درست است.

در ساختمان جمعیت، ویژگی‌های قابل اندازه‌گیری جمعیت را مورد بررسی قرار می‌دهند. اطلاع از وضعیت سنی و جنسیتی جمعیت هر کشور از موارد قابل توجه برنامه‌ریزان کشور است. در هرم سنی، هرچقدر قاعده هرم پهن‌تر باشد، نشان‌دهنده این است که درصد زیادی از جمعیت کشور کمتر از ۱۵ سال است.

(جغرافیا (۱) - درس ۷، ص ۷۰؛ سطح دشواری: دشوار)

۸۲. گزینه ۳ درست است.

$$\text{درصد رشد طبیعی جمعیت} = \frac{\text{میزان مرگومیر} - \text{میزان موالید}}{\text{کل جمعیت}} \times 100$$

$$X = \frac{4,000,000 - 2,000,000}{80,000,000} = \frac{2,000,000}{80,000,000} \times 100 = 2.5 \text{ درصد}$$

$$\text{درصد رشد مطلق جمعیت} = \frac{\text{مهاجرت} \pm (\text{میزان مرگومیر} - \text{میزان موالید})}{\text{کل جمعیت}} \times 100$$

$$X = \frac{2,000,000 + 500,000}{80,000,000} = 3.125 \text{ درصد}$$

(جغرافیا (۱) - درس ۷، ص ۶۷ و ۶۸، سطح دشواری: دشوار)

۸۳. گزینه ۱ درست است.

- پس از ورود آریاییان به فلات ایران و در نخستین مرحله زندگی اجتماعی، یک آبادی کوچک را «ویس» و آبادی بزرگتر را «گئو» می‌نامیدند.

- در عصر هخامنشیان، داریوش کشور را به سی شهری تقسیم کرد و برای هر یک مأمورینی گماشت که آن‌ها را شهربان یا ساتراپ می‌نامیدند.

- در تقسیم‌بندی ساسانیان، تسوگ یا تسوج، معادل شهرستان امروزی بود.

- استان‌هایی که پس از پیروزی انقلاب اسلامی تأسیس شدند، عبارت بودند از: اردبیل، قم، قزوین، گلستان، خراسان‌های

شمالی، رضوی، جنوبی و البرز

(جغرافیا (۱) - درس ۸، ص ۷۷ تا ۷۹، سطح دشواری: دشوار)

۸۴. گزینه ۲ درست است.

افزایش جمعیت در سکونتگاه‌های روستایی، زمینه‌ساز ایجاد شهرهای اولیه شد.

بررسی گزینه‌های نادرست:

(۱) فراوانی آب و رودها در سکونتگاه‌های روستایی (کلی است و شامل عوامل ایجاد هر نوع سکونتگاهی می‌شود).

(۳) ساکن شدن انسان در یک مکان ← باعث ایجاد اولین روستاها شد.

(۴) وجود عوامل دفاعی و امنیت در شهرها ← عامل گسترش شهرها گردید نه عامل ایجاد آن

(جغرافیا (۱) - درس ۸، ص ۸۳، سطح دشواری: متوسط)

۸۵. گزینه ۱ درست است.

شهر باستانی بیشاپور در شمال غربی کازرون از توابع استان فارس واقع شده است.

(جغرافیا (۱) - درس ۹، ص ۸۵، سطح دشواری: متوسط)

۸۶. گزینه ۳ درست است.

آب قابل دسترس کشور در فصول سرد سال، از طریق ریزش برف و باران و جاری شدن رودها تأمین می‌شود.

(جغرافیا (۱) - درس ۶، ص ۴۸؛ سطح دشواری: متوسط)

۸۷. گزینه ۲ درست است.

دریاچه‌های زیربار، ارومیه، پریشان و مهارلو جزو دریاچه‌های دائمی ایران هستند.

(جغرافیا (۱) - درس ۶، ص ۵۷؛ سطح دشواری: دشوار)

۸۸. گزینه ۲ درست است.

سه نوع کانون آبگیر وجود دارد. کانون‌های اتفاقی عبارتند از کانون‌های موقتی که در کوهستان‌های نزدیک به مناطق گرم و خشک با باران‌های کوتاه و اتفاقی شکل گرفته است.

(جغرافیا (۱) - درس ۶، ص ۵۰؛ سطح دشواری: آسان)

۸۹. گزینه ۴ درست است.

طولانی‌ترین رودهایی که به دریای خزر می‌ریزند عبارت‌اند از: رود ولگا و اورال از شمال، سفیدرود و هراز از جنوب، رود اترک و گرگان از جنوب شرق و رود کورا و ارس از سمت جنوب غرب؛ بنابراین، ولگا و اورال یک جهت مشابه دارند.
(جغرافیا (۱) - درس ۶، ص ۵۲؛ سطح دشواری: دشوار)

۹۰. گزینه ۲ درست است.

دریاچه‌های فصلی در فصول پربارش وسعت بیشتری پیدا می‌کنند؛ ولی در ماه‌های گرم و یا در سال‌های کم‌بارش به دلیل تبخیر آب آن‌ها، خشک شده یا به شکل باتلاق و شوره‌زار درمی‌آیند.
بررسی سایر گزینه‌ها:
هر سه گزینه دیگر مربوط به دریاچه‌های دائمی هستند. اغلب دریاچه‌های دائمی در نیمه غربی کشور قرار دارند که از نظر شرایط آب‌وهوایی جزو نواحی مرطوب و نیمه‌مرطوب کشور هستند. آب بعضی از این دریاچه‌ها شور و برخی دیگر شیرین است.
(جغرافیا (۱) - درس ۶، ص ۵۷؛ سطح دشواری: آسان)

منطق

۹۱. گزینه ۳ درست است.

طبق تعریف، هرگاه دو قضیه در موضوع و محمول یکسان بوده و در کمیت و کیفیت (یا هر دو) مختلف باشند، می‌گوییم میان آن‌ها تقابل وجود دارد.
بررسی سایر گزینه‌ها:
۱، ۲ و ۴ - موضوع و محمول قضایای مذکور یکسان نیست.
(منطق - ص ۶۲؛ سطح دشواری: متوسط)

۹۲. گزینه ۴ درست است.

الف) (۴) بعضی الف ب نیست (کاذب) تناقض ← هر الف ب است (صادق).
ب) (۴) بعضی الف ب نیست (صادق) تداخل نقیض ← بعض الف ب است (؟) نامشخص.
پ) (۱) هر الف ب است (کاذب) متضاد ← هیچ الف ب نیست (؟) نامشخص.
ت) (۱) هر الف ب است (صادق) تداخل ← بعضی الف ب است (صادق).
(منطق (۱) - ص ۶۲؛ سطح دشواری: متوسط)

۹۳. گزینه ۲ درست است.

رابطه تناقض میان قضیه‌های موجبه کلیه و سالبه جزئی و میان سالبه کلیه و موجبه جزئی برقرار است. درحالی‌که رابطه تضاد بین قضیه‌های موجبه کلیه و سالبه کلیه برقرار می‌شود.
(منطق (۱) - ص ۶۳؛ سطح دشواری: آسان)

۹۴. گزینه ۳ درست است.

هر الف ب است ← بعضی الف ب نیست (متناقض)
بعضی الف ب است ← بعضی الف ب نیست (تداخل نقیض)
هیچ الف ب نیست ← هر الف ب است (تضاد)
بعضی الف ب نیست ← هر الف ب است (متناقض)
(منطق (۱) - ص ۶۴؛ سطح دشواری: متوسط)

۹۵. گزینه ۱ درست است.

بررسی سایر گزینه‌ها:
۲ و ۳ در رابطه تداخل از صدق کلی به لزوم صدق جزئی پی می‌بریم، ولی این حکم در سایر متقابلان جاری نیست.
۴ دو قضیه متضاد همزمان ممکن است کاذب باشند و صدق همزمان هر دو ممکن نیست. (هرچند دو قضیه فوق متداخل‌اند).
(منطق (۱) - ص ۶۵؛ سطح دشواری: متوسط)

۹۶. گزینه ۱ درست است.

عدم رعایت شرایط حد وسط یا در اثر تکرار نشدن لفظی یا معنایی (یا هر دو) در دو مقدمه قیاس ایجاد می‌شود. در واقع وقتی معنای حد وسط در مقدمه‌ها یکسان نباشد، یا مغالطه اشتراک لفظی علت وقوع مغالطه شده یا توسل به معنای ظاهری. (۱) اشتراک لفظ، علت مغالطه حد وسط است. ۲، ۳ و ۴) دلالت التزامی، علت مغالطه حد وسط شده است. (منطق (۱) - ص ۷۴؛ سطح دشواری: متوسط)

۹۷. گزینه ۲ درست است.

با توجه به اینکه موضوع نتیجه از مقدمه اول گرفته شده و علامتش مثبت می‌باشد، نتیجه می‌گیریم که سور قضیه اول کلی (هر) و (انسان) می‌باشد و دقت کنید، لفظ حیوان در مقدمه اول، در نتیجه موجود نیست؛ بنابراین مقدمه اول ← هر انسانی حیوان است، خواهد بود. مرتب‌شده قیاس به شکل زیر است:

شکل اول } هر انسانی حیوان است.
 هر حیوانی نیازمند اکسیژن است.
 ∴ هر انسانی نیازمند اکسیژن است.

* راه حل سریع:

نتیجه قیاس موجب در شکل سوم و چهارم لزوماً جزئی خواهد بود، از آنجایی هم که نتیجه معتبر شکل دوم همه سالبه‌اند، می‌توان دریافت که قیاس شکل اول است. (منطق (۱) - ص ۷۳؛ سطح دشواری: متوسط)

۹۸. گزینه ۳ درست است.

با بررسی قضیه‌ها می‌توان به حصر عقلی تنها چهار حالت ناشی از جابه‌جایی حد وسط را تصور کرد و امکان فرض بیش از این برای عقل محال است. بررسی سایر گزینه‌ها: ۱، ۲ و ۴) تعیین شکل قیاس از طریق جابه‌جایی حد وسط براساس نظر یا شمارش و انتخاب منطق‌دان نیست. (منطق (۱) - ص ۷۳؛ سطح دشواری: دشوار)

۹۹. گزینه ۳ درست است.

شرط اول برای نتیجه‌گیری از یک قیاس اقتراعی تکرار حد وسط (از نظر لفظ و معنا) است تا دو قضیه با یکدیگر ارتباط پیدا کنند. در غیر این صورت با مغالطه عدم تکرار حد وسط مواجه خواهیم شد. (منطق (۱) - ص ۷۴؛ سطح دشواری: آسان)

۱۰۰. گزینه ۱ درست است.

سه مغالطه اشتراک لفظ و توسل به معنای ظاهری و نگارشی موجب عدم تکرار حد وسط به صورت لفظی و معنایی می‌شوند. عدم تکرار معنایی } مغالطه اشتراک لفظ ← علی کاری است، کاری غذا را خوشمزه می‌کند، پس علی غذا را خوشمزه می‌کند.
 مغالطه توسل به معنای ظاهری ← حسن شیر است، شیر از لبنیات است، پس حسن از لبنیات است.
 عدم تکرار لفظی } مغالطه نگارشی ← صفر یکی از ماه‌های قمری است، نمره علی صفر است، پس یکی از ماه‌های قمری نمره علی است.
 بررسی سایر گزینه‌ها:

۳) حد وسط در نتیجه قیاس حذف می‌شود.

۴) در مغالطه اشتراک لفظ، دو لفظ یکسان معنای متفاوت دارند.

(منطق (۱) - ص ۷۴؛ سطح دشواری: آسان)

۱۰۱. گزینه ۴ درست است.

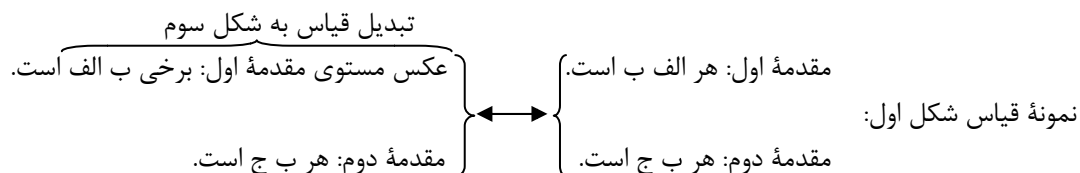
بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) موضوع و محمول قضیه اول و دوم یکسان نیست، علاوه بر این مغالطه استثنای قابل چشم‌پوشی در حالتی پیش می‌آید که مدعی

شادمانی همه ایرانیان از موضع خود کوتاه نیامده باشد، درحالی که در قضیه سوم وجود استثناءهای غیرقابل چشم‌پوشی پذیرفته شده است. ردّ گزینه ۲ و ۳ هیچ یک از این قضایا با یکدیگر متقابل نیستند که احتمال وقوع مغالطه قابل تصور شود. تنها در گزینه ۴ با پیدا شدن یک مورد نقض برای قضیه کلی امکان مغالطه استثناء قابل چشم‌پوشی قابل تصور می‌باشد. شرح فرآیندی:

بیان یک قضیه کلی $\leftarrow$ کشف یک یا چند مورد نقض $\leftarrow$ اصرار بر کلیت قضیه اول $\leftarrow$ مغالطه استثنای قابل چشم‌پوشی (منطق (۱) - ص ۷۴؛ سطح دشواری: دشوار)

۱۰۲. گزینه ۱ درست است.

بررسی سایر گزینه‌ها: ۲ و ۳ و ۴ برای تبدیل شکل قیاس باید جای حدّ وسط در مقدمه اول یا دوم تغییر کند هیچ کدام از روابط تناقض، تداخل و تضاد، موضوع و محمول جابه‌جا نمی‌شود. (منطق (۱) - ص ۷۳؛ سطح دشواری: متوسط)

۱۰۳. گزینه ۳ درست است.

قیاس شکل دومی را به صورت زیر ترتیب می‌دهیم:

مقدمه اول: برخی ج ب است.

مقدمه دوم: هیچ الف ب نیست.

۰. برخی ج الف نیست.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱ و ۴ فاقد شرط اول اعتبار است. (در گزینه اول در واقع، سور کلی و نسبت سالبه در حکم یک قضیه سالبه جزئی (برخی ج ب نیست) می‌باشد.)

۲ هر چند با این مقدمه هم می‌توان یک قیاس معتبر داشت؛ اما نتیجه آن به صورت مستقیم (هیچ ج الف نیست) خواهد بود. (منطق (۱) - ص ۷۸؛ سطح دشواری: آسان)

۱۰۴. گزینه ۲ درست است.

شرط سوم اعتبار قیاس در کتاب درسی اینگونه طرح شده که، هرگاه علامت موضوع یا محمول نتیجه مثبت باشد، باید در مقدمه‌ها نیز مثبت باشد.

حال اگر بخواهیم قیاسی معتبر داشته باشیم، بعد از بررسی دو شرط اول اعتبار، وقتی علامت موضوع یکی از مقدمه‌ها مثبت باشد، نتیجه را با سور کلی می‌نویسیم تا شرط سوم اعتبار نیز رعایت شده باشد.

مثال:

۱- هر (الف) ب است.

۲- هیچ ج ب نیست.

۰. هیچ (الف) ج نیست.

(منطق (۱) - ص ۸۱؛ سطح دشواری: دشوار)

۱۰۵. گزینه ۴ درست است.

براساس قاعده تداخل هرگاه یک قضیه کلی صادق باشد، جزئی متداخل آن نیز صادق خواهد بود. حال اگر نتیجه قیاس معتبری یک قضیه کلی باشد، متداخل آن نیز معتبر خواهد بود.

مثال: هر الف ب است.

هر ب ج است.

۰. هر الف ج است.

۰. بعضی الف ج است.

(منطق (۱) - ص ۷۴؛ سطح دشواری: آسان)

عربی

۱۰۶. گزینه ۴ درست است.

واژگان کلیدی:

- «سیروا: بگردید»

- «في الأرض: در زمین»

- «كيف: چگونه»

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) چگونگی (چگونه) / «بوده است» در این عبارت ترجمه نشده است.

(۲) گفت (بگو).

(۳) روی زمین (در زمین).

(عربی (۱) - ص ۸۱؛ سطح دشواری: دشوار)

۱۰۷. گزینه ۱ درست است.

«لَمَّا: هنگامی که، زمانی که، وقتی که» (ردّ گزینه ۴)

«رَأَى الْمُؤْمِنُونَ: مؤمنان دیدند» دقت کنید که فعل (رَأَى) یک فعل معلوم است. (ردّ گزینه‌های ۳ و ۴)

«ها: چیزی که، آنچه» (ردّ گزینه‌های ۲ و ۳)

«وَعَدَنَا اللَّهُ: خدا به ما وعده داد» (ردّ سایر گزینه‌ها)

(عربی (۱) - ص ۸۷؛ سطح دشواری: متوسط)

۱۰۸. گزینه ۴ درست است.

«هؤلاء به معنای (این) است». (ردّ گزینه ۱)

«هؤلاء السياح الحاضرون...»: «این جهانگردان حاضر...» است و نباید به صورت اسنادی ترجمه شود. (ردّ گزینه‌های ۲ و ۳)

«مهرجان الثقافة العالميّ: به معنای «جشنواره جهانی فرهنگ» است. (ردّ گزینه ۳)

«مدینتتا: شهرما» (ردّ گزینه ۱)

(عربی (۱) - درس ۶؛ سطح دشواری: متوسط)

۱۰۹. گزینه ۳ درست است.

«الغراب: کلاغ» (ردّ گزینه ۲)

«يُسَمَّى: نامیده می‌شوند» و فعل مجهول است. (ردّ گزینه‌های ۱ و ۴)

«الغابات: جنگل‌ها» (ردّ گزینه ۲)

«الغابة: جنگل» (ردّ گزینه ۴)

(عربی (۱) - درس ۶ و ۷؛ سطح دشواری: آسان)

۱۱۰. گزینه ۱ درست است.

«جذب کرد» نادرست است و «جذب می‌کند» درست است.

(عربی (۱) - درس ۶؛ سطح دشواری: دشوار)

۱۱۱. گزینه ۳ درست است.

«تُسْتَخْدَمُ»: به کار گرفته می‌شود و یک فعل مضارع مجهول است.

(عربی (۱) - درس ۶ و ۷؛ سطح دشواری: متوسط)

۱۱۲. گزینه ۴ درست است.

ردّ سایر گزینه‌ها:

(۱) «حَفَرَ: حفر کردند»

(۲) «الْعُمَلَاءُ: مزدوران» / «الْأَنْبِیَاءُ: لوله‌ها»

(۳) «حَفَرٌ: حفر کردند» / «أَنْبِیَاءُ: لوله‌هایی»

(عربی (۱) - درس ۷؛ سطح دشواری: آسان)

۱۱۳. گزینه ۴ درست است.

«تَكَلَّمْ، تُعَرِّفْ! صحبت کن تا شناخته شوی» اشاره به جایگاه سخن گفتن دارد.

«قَوْلٌ لَا اَعْلَمُ نَصْفَ الْعِلْمِ! : گفتن نمی‌دانم، نصف علم است» اشاره به اهمیت تواضع در دانایی دارد.

که این دو عبارت با هم مفهوم متفاوتی دارند.

(عربی (۲) - ترکیبی؛ سطح دشواری: متوسط)

۱۱۴. گزینه ۲ درست است.

(۱) جمع کلمه «قَائِدٌ» رهبر ← «قَادَةُ» است و کلمه «القَوَاعِدُ» جمع کلمه «القَاعِدَةُ» است.

(۳) متضاد کلمه «الْغَرِیْبُ» : دور، دور افتاده» کلمه «الْبَعِیْدُ» به معنای «دور» نیست.

(۴) مفرد کلمه «نِیَّامٌ» کلمه «نَائِمٌ» به معنای (خفته، خوابیده) است.

(عربی (۱) - ترکیبی ۶ و ۷؛ سطح دشواری: آسان)

ترجمه متن:

«گفته می‌شود که ایران یکی از غنی‌ترین کشورهای جهان از نظر منابع طبیعی می‌باشد و ما باید بدانیم که یکی از این موارد ارزشمند، نفت است. و آن مایعی دارای بوی بد و شدیداً اشتعال‌زا است و در ماشین‌ها و هواپیماها و قطارها و ... به‌عنوان سوخت، مورد استفاده قرار می‌گیرد. و این ماده همچنین در ساختن تولیدات گوناگون به‌کار می‌رود. ولی ما اکنون در دوران کمبود این ماده زندگی می‌کنیم. بنابراین بر حکومت‌ها و همه مردم واجب است که به فکر نسل‌های آینده باشند تا آن‌ها هم از این نعمت الهی ارزشمند بهره ببرند.»

(عربی (۱) - درس ۷؛ سطح دشواری: دشوار)

۱۱۵. گزینه ۲ درست است.

ترجمه گزینه‌ها:

(۱) و نفت در ساختن ماشین‌ها و هواپیماها و قطارها به‌کار می‌رود. (درست)

(۲) قطعاً ایران غنی‌ترین کشور جهان از نظر منابع طبیعی است. (نادرست)

(۳) نفت دارای بوی بد است و به شدت اشتعال‌زا است و به‌عنوان سوخت استفاده می‌شود. (درست)

(۴) نسل‌های آینده بیشتر از ما با کمبود نفت مواجه خواهند شد. (درست)

۱۱۶. گزینه ۱ درست است.

فعل‌های «يُقَالُ»، «يُسْتَخْدَمُ» و «تُسْتَخْدَمُ» مجهول هستند.

(عربی (۱) - درس ۷؛ سطح دشواری: متوسط)

۱۱۷. گزینه ۴ درست است.

سؤال، عنوان مناسب برای متن را می‌خواهد.

(۱) به‌کارگیری منابع طبیعی (نادرست)

(۲) جایگاه کشورمان ایران (نادرست)

(۳) تولیدات نفتی (نادرست)

(۴) اهمیت منابع طبیعی ما (درست)

۱۱۸. گزینه ۳ درست است.

در گزینه (۳) هیچ اسمی با اعراب مرفوع وجود ندارد.

اسم مرفوع در سایر گزینه‌ها:

السَّائِحَانِ (فاعل) / الْمُؤْمِنُونَ (فاعل) / رَحِيمٌ (صفت)

(عربی (۱) - درس ۶؛ سطح دشواری: متوسط)

۱۱۹. گزینه ۳ درست است.

«نائب فاعل» اسم مرفوعی است که پس از فعل مجهول می آید.

در گزینه ۳، فعل (يُغْلِقُ) معلوم است. بنابراین در این گزینه «نائب فاعل» وجود ندارد.

(عربی (۱) - درس ۷، ص ۹۴ و ۹۵؛ سطح دشواری: متوسط)

۱۲۰. گزینه ۲ درست است.

ادات استفهام (کلمات پرسشی) مانند «هل» مبنی هستند. (ردّ گزینه ۱)

اسم‌های اشاره مفرد و جمع مانند «هذه» مبنی هستند. (ردّ گزینه ۳)

اسم‌های موصول مفرد و جمع مانند «الَّذين» مبنی هستند. (ردّ گزینه ۴)

(عربی (۱) - درس ۶؛ سطح دشواری: دشوار)